

NOTĂ INFORMATIVĂ

*Referitor: Sesiunea a plenară a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei,
din 25-30 ianuarie 2010(prima zi de lucru).*

La data de 25 ianuarie 2010 au demarat lucrările primei părți a Sesiunii plenare a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei din anul 2010. Republica Moldova a fost reprezentată de către Dna Ana GUȚU – Șefa delegației, Dl Vitalie NAGACEVSCHI, Dl Vladimir GHILEȚCHI, Dna Stela JANTUAN – membri ai delegației și Dna Rodica IOVU – secretarul delegației. La lucrările reuniunilor din partea Reprezentanței Permanente a asistat Dna Violeta AGRICI, Reprezentant Permanent-adjunct, Consilier și Dl Andrei PALADUȚA, Secretar III.

În debutul reuniunii, membrii Adunării Parlamentare au păstrat un minut de reculegere în memoria jertfelor cutremurului din Haiti, concomitent fiind propusă discutarea posibilității acordării unei asistențe din partea Consiliului Europei pentru ajutorarea sinistraților din Haiti și înlăturarea consecințelor stihiei, propunere care a fost acceptată și introdusă pe ordinea de zi a sesiunii plenare.

În ceea ce privește aspectul validării mandatelor delegațiilor naționale menționăm faptul că contestări scrise nu au fost recepționate, însă anumite grupuri de deputați au solicitat examinarea acreditării delegațiilor Albaniei și Armeniei. În acest context, Dl KOX, Grupul Stângii Unite Europene, în cadrul unei intervenții care se referea la un alt subiect a făcut o remarcă precum că: nu a ridicat problema împuternicirilor Delegației Moldovei la APCE, dar se cunoaște faptul că există anumite probleme în acest sens și nereprezentarea opoziției în cadrul APCE este un aspect nefavorabil.

Adoptând ordinea de zi a Sesiunii plenare, Deputații au recurs la alegerea Președintelui APCE, fiind unica candidatură pentru această funcție Dl Mevlüt ÇAVUSOGLU, Șeful Delegației Turce la APCE, a fost ales Președinte al acestui for, pentru un mandat de un an.

În primul său discurs Dl ÇAVUSOGLU a adus mulțumiri tuturor pentru susținere și a menționat necesitatea consolidării activităților APCE pentru a spori rolul Consiliului Europei pe arena internațională. Principalele obiective enunțate de către dumnealui ar trebui să fie lichidarea discriminării în sferele vieții sociale, aceasta ar facilita desăvârșirea visului unei Europe într-adevăr unite. Noul Președinte a adus acuzații dure terorismului internațional și a condamnat folosirea unor astfel de metode pentru atingerea anumitor scopuri. Înaltul oficial a asigurat că pe parcursul activității sale de Președinte va acorda o atenție deosebită reformei Curții Europene a Drepturilor Omului și a Consiliului Europei inițiată de noul Secretar General al CoE. Referindu-se la relațiile între APCE și Comitetul de Miniștri, Președintele nou ales a subliniat deschiderea pentru colaborare și a garantat susținerea sa Comitetului de Miniștri.

O atenție aparte va fi acordată Tratatului de la Lisabona și colaborării cu Uniunea Europeană, consolidarea relațiilor cu UE fiind o prioritate. Părerea noului Președinte este că acest aspect urmează a fi dezvoltat prin prisma coerenței acțiunilor UE și CoE, acțiuni care trebuie să fie bine coordonate, pentru a putea apăra principiile și valorile general europene, (alocuțiunea se anexează).

Următorul subiect din ordinea de zi a fost examinarea interpelărilor parvenite din partea Comisiilor de specialitate privind examinarea unor subiecte în regim prioritar. Astfel Parlamentarii au acceptat spre discuții problematica privind posibilitatea acordării ajutorului umanitar din partea CoE către Republica Haiti, însă au respins inițiativa dezbaterilor pe marginea „Pandemiilor false: o amenințare pentru sănătate” și „Evenimentele recente în Turcia”.

Dl Lluís Maria de PUIG, fostul Președinte al Adunării Parlamentare, în raportul său de activitate a ținut să felicite membrii APCE în ceea ce privește obținerea consensului și depășirea crizei privind alegerea Secretarului General al CoE. De asemenea, a salutat ultimele evoluții privind ratificarea de către Federația Rusă a Protocolului 14 la Convenția Europeană a Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului. Mulțumind membrilor Adunării Parlamentare pentru înțelegerea și aportul pe care l-au adus aceștia pentru stoparea conflictului dintre Federația Rusă și Georgia, ex-

Președintele APCE a exprimat regretul față de faptul că situația în zonă rămâne tensionată și a făcut apel spre unificarea eforturilor întru soluționarea acestui conflict pe cale pașnică. În ceea ce privește schimbările climatice DI de PUIG s-a arătat satisfăcut de activitatea în cadrul APCE și în special în sânul Comisiei privind mediul înconjurător, agricultură și chestiuni teritoriale, însă Conferința de la Copenhaga nu a îndreptățit așteptările.

Alegerile Prezidențiale din Ucraina. Raportorii pentru supravegherea alegerilor în Ucraina au salutat excelența petrecere, de către autoritățile ucrainene, a scrutinului electoral. Actualmente conform celor expuse de către raportorul din partea Comisiei de monitorizare a alegerilor, DI EÖRSI (Ungaria), este necesar ca conducerea Ucrainei să redea oamenilor încrederea în organele de stat și a sfătuit demnitarilor ucraineni să respecte regulile, nu să manipuleze cu acestea. În consens cu raportorul, Parlamentarii care au luat cuvânt au felicitat Ucraina și Consiliul Europei cu ocazia organizării unui scrutin electoral democratic și au exprimat încrederea că și cel de-al doilea tur la fel se va desfășura fără încălcări.

Discursul Ministrului Afacerilor Externe al Elveției, Președinte al Comitetului de Miniștri al CoE în exercițiu, Dnei Micheline CALMY-REY. În alocuțiunea sa Dna CALMY-REY a subliniat iminența unei coerențe și coeziuni între instituțiile CoE, necesitatea creșterii rolului CoE pe arena europeană și internațională, respectării principiului supremației legii, transparența CoE și reforma acestei organizații internaționale. Un subiect aparte în ceea ce privește principiul supremației legii și respectării drepturilor omului o va avea Conferința de la Interlaken, în cadrul căreia urmează a fi definitive viitoarele căi de dezvoltare a Curții Europene a Drepturilor Omului. Totodată, Comitetul de Miniștri va acorda tot sprijinul necesar în vederea implementării reformei CoE și în acest sens este deschis spre colaborare cu toate organele Consiliului. În ceea ce privește lărgirea spațiului supravegherii respectării drepturilor omului, Ministrul Afacerilor Externe al Elveției a menționat că se examinează posibilitatea aderării Belarusului.

Un punct aparte din comunicarea Dnei CALMY-REY a fost aprobarea de către Comitetul de Miniștri a setului de acțiuni pentru Moldova „Democracy Package”, conform celor expuse Comitetul de Miniștri va intensifica acțiunile în vederea obținerii unor evoluții pozitive în democratizarea Republicii Moldova și reglementarea conflictului transnistrean (alocuțiunea se anexează).

Alocuțiunea Dlui Thorbjørn JAGLAND, Secretarul General al CoE. Principalele aspecte pe care a pus accent înaltul oficial au fost:

- necesitatea reformării CoE, activitate care deja a început la nivel de Secretariat General al Consiliului, statele fiind îndemnate să contribuie din punct de vedere politic la acest proces, reforma fiind în esență o decizie politică;
- respectarea drepturilor omului fără oarecare rezerve, principiu care stă la baza activității CoE;
- necesitatea aderării cât mai curând a UE la Convenția Europeană a Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, pentru a consolida un sistem al drepturilor omului identic în toată Europa;

Scopurile reformei CoE, conform celor expuse de către Secretarul General sunt:

- acordarea unui nou suflu Consiliului Europei;
- transformarea CoE într-o organizație flexibilă și accesibilă cetățenilor Europeni;
- reformarea direcției responsabile de afacerile politice astfel ca aceasta să devină principalul punct de legătură cu instituțiile APCE;
- crearea unui instrument efectiv de monitorizare a CoE care va da soluții viabile în ceea ce privește aspectele restante în activitatea CoE;
- concentrarea eforturilor CoE asupra domeniilor în care se vor obține rezultate la cel mai înalt nivel, acordarea atenției anume acelor sfere de activitate care nu pot fi acoperite de către alte organizații internaționale, astfel demonstrând eficacitatea CoE;
- creșterea efectivității Curții Europene a Drepturilor Omului, în acest sens a fost salută ratificarea de către Duma de Stat a Federației Ruse a Protocolului 14 și s-a menționat iminența creării unui sistem care va contribui la aplicarea efectivă a Convenției Europene a Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului și respectiv la micșorarea numărului de

cereri la Curte.

În finalul discursului DI JAGLAND a subliniat că pentru a continua lupta pentru pace și democrație instituțiile CoE trebuie reformate în profunzime, concomitent cu sporirea interesului statelor pentru această organizație, aspect care la momentul actual este nesemnificativ în anumite țări (alocuțiunea se anexează).

Pe parcursul zilei de 25 ianuarie Grupul politic Stânga Europeană Unită a organizat o Conferință de presă unde a fost pusă în discuție procedura alegerii componentei Delegației Republicii Moldova la Sesiunile Plenare ale APCE. La conferința menționată, DI Grigore PERTRENCO, Deputat în Parlamentul Republicii Moldova, care este invitat la lucrările APCE din partea Grupului politic Stânga Unită Europeană și-a manifestat dezacordul față de modul în care au fost petrecute alegerile actualei delegații la Sesiunea APCE. Din informațiile cunoscute întrebări și discuții contradictorii pe marginea acestui subiect nu au avut loc.

Concluzionând cele enunțate, subliniem interesul Președinției Elvețiene față de procesul de democratizare a Republicii Moldova și reglementare a conflictului transnistrean, problematica în cauză fiind adusă la cunoștința APCE. Astfel, colaborarea cu instituțiile CoE urmează a fi continuată pentru a putea beneficia pe deplin de suportul acestei organizații pentru țara noastră.

Violeta AGRICI
Însărcinat cu afaceri a.i.

Anexe: menționate, 36 file în variantă electronică la adresele secdep@mfa.md și dcedo@mfa.md.

- Alocuțiunea Președintelui APCE;
- Alocuțiune Președintelui Comitetului de Miniștri al CoE;
- Alocuțiune Secretarului General al CoE.

Andrei Paladuța, Secretar III
Ex. nr. 1 – MAE IE;
Ex. nr. 2 – dosarul RPRM.